

CUDURKA BALAYGA SAMBABKA

Cudurka Balaygu (Plague) waa cudur faafa oo ku dhaca xayawaanka iyo bini'adanka oo uu sababo bakteeriyyada loo yaqaano *Yersinia pestis*. *Y. pestis* waxa laga helaa xayawaanka yaryar ee qaniinaha ah ee uu ka mid yahay jiirka iyo boodada ama tagfida la socota, waxana laga helaa meelo badan oo adduunka ah.

Calaamadaha

Balayga sambabku waxa uu dhacaa marka *Y. pestis* galo sambabka. Calaamadaha ugu horeeya ee lagu yaqaano balayga sambabka waa qandho, madax-xanuun, tamar-dari iyo qufac wata dhiig ama xaako biyo-biyo ah. Cudurka sambabku (pneumonia) waxa uu sii socdaa laba ilaa afar cisho waxana uu keeni karaa dawakh ay sabab u tahay sunta cudurka, kaasoo, haddii aan la daweyn, keena geeri.

Qaadista

Qaadista u qofku cudurka balayga sambabka ka qaado qof kale waxay ka timaadaa dhibcaha dheecaanka ah ee la socda neefta qofka, kuwaasoo cudurka gaadhsii kara kaliya dadka wajigoogu u dhow yahay wajiga qofka bukaanka ah.

Talaal/Ka-hortag

Ma jiro talaal loo hayo cudurka balayga. Dowo anti-biyootiko ah oo ka-hortag ahaan qofka loo siiyo waxay qofka la leh xidhiidh waji-ka-waji ah bukaanka cudurka qaba ka badbaadin doonta cudurka todoba cisho.

Daweyn

Waxa muhiim ah in cudurka balayga sambabka dhaksho loo daweeyo. Dhawr dawo oo ah antibiyootig ayaa wax ka tara cudurka, waxana ka mid ah streptomycin, tetracycline iyo chloramphenicol.

Wixii ah war dheeraad ah, wac North Dakota Department of Health (Waasaaradda Caafimaada ee Waqooyiga Dakota) oo leh lambarka 701.328.2378.